

Narava od pradavnine do danes

V dvorani kulturnega doma v Šentjoštu je bila že drugič zapored na ogled zanimiva prirodoslovna razstava, ki jo je pripravil mladi zbiralec žuželk in fosilov, sicer pa učenec Srednje veterinarske šole Gašper Tominc iz Kurje vasi. Razstava, ki so jo še z nekaj drugimi prireditvami pripravili ob Dnevu državnosti, bi po obsegu in zanimivosti razstavljenih eksponatov čisto lahko bila stalna zbirka slehermoga prirodoslovnega muzeja. Tu so bili najzaznnejši fosili, ujeti v dolomitske kamenine, kače kože, okostja poginulih živali, »kompoti« z živalskimi zarodki, lupine morskih školjk in polžev, zbirka žuželk (celo skarabej iz Kameruna), če naštejemo le delček razstavljenih eksponatov. Za popestritev je Gašper To-

Zahvala

Ob otvoritvi 2. Naravoslovne razstave, se zahvaljujem KUD Ivan Cankar Šentjošt, Janezu Demšaru, Speli Gradolnik za uvodne besede, še posebej pa bifeju Studenc iz Vrždenca za njegovo sponzoriranje razstave.

Gašper Tominc

Obvestilo nekdanjim učencem šole Preserje

Decembra tega leta praznuje osnovna šola Preserje svojo 140 letnico in v teh častitljivih letih je šolo obiskovalo veliko število učencev. In kot se spodbidi, bo ob takšni obletnici izšla tudi knjiga v obliki kronike.

Spomini na otroška in šolska leta so nedvomno med najlepšimi, spominjam se naših učiteljev, predmetov, ki smo jih imeli radi, sošolcev, izletov, krožkov..., skratka vse to bi radi zbrali v tej šolski kroniki, ki bo opisovala šolsko podobo od leta 1854 dalje.

Zato vladno prosimo vse nekdanje učence preserske osnovne šole, da čimprej na naslov šole – Osnovna šola Preserje 61352 Preserje tel. 631-028 poštejte svoje pisne spomine ali zapiske, veseli pa bomo tudi slik s šolskih izletov, imen učencev, vaših sošolcev, skratka gradivo, ki bi moralno nati mesto na straneh šolske kronike.

Knjiga ne bo imela velike naklade, zato si jo lahko zagotovite s prednaročilom in nakazilom

1.500,00 SIT na žiro račun 50101-603-50108 najpozneje do konca meseca septembra.

OSNOVNA ŠOLA PRESERJE

Iskrena zahvala

Kolektiv vrtca Vnanje Gorice, Brezovica, Notranje Gorice, Podpeč in Rakitna se zahvaljuje sponzorjem: Šamoterstvo Vogler, Paviljon, Casino Ljubljana, Okrepčevalnica Nina, Wistock Brezovica, Karin d. o. o. Kranj, Minimarket NANA in Gostilna pri Zgornjem Kernu za prejetja denarna in materialna sredstva. Z njimi smo popestili dejavnosti ob zaključku šolskega leta, obenem pa nabavili VIDEOTEHNOLOGIJO, ki bo bomo uporabili pri delu z vzgojitelji, otroci in starši.

Posebej pa se zahvaljujemo Mesari Lajči, ki nam je s svojimi sredstvi v vrtcu Notranje Gorice zgradila nov otroški peskovnik.

Vodja DE Vnanje Gorice
Alja Kuk

Obvestilo

Imate veselje do plesa, petja in prijetne družbe in vam ni vseeno, da to zamudite? Foklorna skupina Dolomiti z Dobrove vas vabi k vpisu vsak ponedeljek v septembri in oktobru ob 20.30 uri v dvorano Zadržnega doma na Dobrovi.

Galerija Ilirija predstavlja

Po prvi septembrski razstavi skulptur Nevenke Kraigher, bo do 4. oktobra na ogled razstava slik Theresie Plank. Razstavo in otvoritveni koncert so galeristi Ilirije pripravili skupaj s koncertno agencijo Klemen Ramovš management. V oktobru se bo s keramiko predstavila skupina M-art iz Ljubljane.

Tečaji nemščine

Ljubljana, Eiprova 15, tel. 26 65 84, 21 33 04

E 92 AKTUALNO!

TEČAJI NEMŠČINE

Irena Jesenšek, Eiprova 15,
Ljubljana

telefon 26 65 84
ali 21 33 04

Ne zamudite vpisa!

Kekec to pot kar na prostem

Iskrena zahvala

V sklopu Tedna kulture, ki so ga pripravili ob tretji obletnici osamosvojitve Slovenije, so Šentjoški gledališčni pripravili tudi reprizo dramatizirane Vandotove povesti »Kekec«. Namesto dvorane v vaškem kulturnem domu, kjer so prvič postavili na oder »Kekca«, so pod vodstvom režisera Alojza Oblaka to pot nekoliko prirediti igro uprizorili kar na prostem – v gozdčku tuk ob brunarici na Griču. Naravno okolje je omogočalo Šentjoškim gledališčnikom, da so si lahko privožili tudi nekaj pravih živali, številno občinstvo pa je uživalo ob sceni na prostem, ki je do zdaj ni bilo vajeno.

B. Vrhovec

JEZIKOVNA ŠOLA

Se želite naučiti nemščine ali angleščine v prijetnem in sproščenem vzdusu, po privlačnih video programih?

Jezikovni tečaji za odrasle
na OŠ Bičevje. ☎ 140-9192

Studentski servis Šolt v Rožni dolini

23. avgusta je minilo natanko leto dni od odprtja tretjega študentskega servisa v Ljubljani. Ustanovilo ga je društvo ŠOLT (študentska organizacija ljudske tehnike), ki domuje v študentskem naselju v Rožni dolini (6. in 7. blok).

Delovni čas študentskega servisa ŠOLT je vsak delavnik od 8.00 do 16.00, ob petkah in sobotah od 8.00 do 12.00. Več informacij o delovanju servisa lahko dobite, če poklicete po telefonu na številko 268-128 ali 271-187.

ŠOLT je bil ustanovljen v začetku 60-tih z namenom širjenja tehnične kulture med mladimi. Tako je bila v okviru ŠOLT-a ustanovljena tudi prva avtotsveta v Ljubljani. Ščasoma je bila dejavnost razširjena tudi na jezikovne in druge strokovne tečaje. Danes združuje društvo v svojih dejavnostih več kot tisoč mladih predvsem študentov in dijakov. Poleg že omenjenih tečajev tujih jezikov (AN., NE., IT., ŠP., FR.) in avtosoš (tečaji cestno-prometnih predpisov, pouk praktične vožnje za A in B kategorijo), lahko mladi in malo manj mladi izkoristijo tudi usluge fotokopirnice, računalniške delavnice (tečaji uporabe osebnih računalnikov, izposaja računalnikov, printanje z laserskim tiskalnikom itd.) in temnici za foto-grafe.

Najmlajša dejavnost društva je turizem. Za udeležence jezikovnih tečajev pripravljajo študijske izlete v tujino. Poleg tega organizirajo obiske, oglede diri Formule 1, počitnice na morju (Krk od 17. 9. do 24. 9., zelo ugodno!), izlet na trgatev v Jeruzalem itd.

Selitveni servis vam lahko hitre v poceni preseli različne stvari. Po želi vam pohištvo tudi razmontirajo, preselijo in spet sestavijo.

J. O.

ŠOLT
C. 27. aprila 31,
Ljubljana
Tel.: 268-128
271-187

Uradne ure:
vsak dan od 8.00 do 16.00
petek in sobota do 12.00

Vabimo vas k vpisu v tečaje tujih jezikov.

ANGLEŠČINA
ITALIJANŠČINA
FRANCOŠČINA
ŠPANSKINA
NEMŠČINA

Pričetek 10. oktobra.
Še posebej ugodne cene za študente po zaslugi ŠOU!

13. september 1994

stran 9

MI MED SEBOJ...

Zbadljivka, uganka ali opozorilo?

Na steni podhoda prulskega mostu je zanimiva, pestra zbirka grafitov. Vse kaže, da so mnogi zaupali svoja občutja, stiske in probleme tej steni na samotnem kraju na bregu Ljubljance.

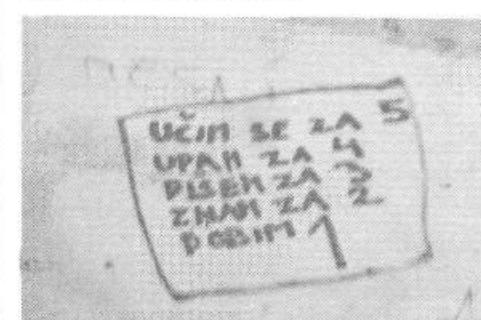
Še posebej sem postal pozoren na grafit: »UČIM SE ZA 5. UPAM ZA 4. PIŠEM ZA 3. ZNAM ZA 2. DOBIM 1.«; pojaval se je pred koncem letosnjega šolskega leta. Zdelo se mi je, da je odraz takratnega šolskega razpoloženja. Nisem ga pa razumel. Morda je neke vrste zbadljivka, šaljivka ali uganka. Preko poletnih počitnic se so pojavili novi grafiti, toda ta je ves čas ostal in je tudi še sedaj ob začetku novega šolskega leta.

Več gimnazjalcev sem vprašal za mnenje, kaj naj bi pomnil ta grafit. Smejali so se, češ, stvar je zelo prepusta in mi omenili, da gre za tiste »odštekane« profesorje ali profesorce. Razložili so mi, da se pripeti, ko se nekateri profesorji in profesorce na poseben način izlivajo na »ugibomi Studenti«. Nisem pozabil na svoja »težka« leta in na naš takratne težave. Zato sem obzirno vrtal, dokler se niso odprli kot zrel sadež.

Stvar je zelo preprosta, so mi dejali. Za kontrolko se doma »nagulimo« vso snov, ki smo jo obdelali v šoli in naj bi prišla v poštev za naš preizkus znanja iz tistega predmeta. Zgodi se pa nekaj nepričakovana, profesor(ica) nas presesti s snovo, ki jo v šoli še nismo predelali... No, in tako se učim za pet, dobim 1...

Spomnil sem se na iskrico, ki sem jo prebral, da so izpiti strašni za najbolj pripravljenje, kajti največji del vpraša več, kot lahko odgovori najmodrejši človek.

Tudi moj znanec pedagog me je opozoril na zelo neprijetne posledice »takih preizkusov«. Resnici na ljubo pa moram povedati, da so zelo lepo govorili o prijaznih, nekaterih strogih, vendar pravih profesorjih in profeso-ricah. Seveda so pa tudi izjeme.

Začnimo novo šolsko leto optimistično in se spomnim tudi grafita: »SOLZE V OCÉH, MISLI O LEPIH REČEH«. Hkrati pa sem tudi prepričan, da tisti »UČIM SE ZA PET...« ni zbadljivka, porogljivka ali uganka in mu je treba resno prisluhniti.

STANE LENARDIČ

NA OŠ DOBROVA

Raziskovali so neionizirana elektromagnetna sevanja in njihov vpliv na organizme

Ko govorimo o onesnaženosti okolja, večina ljudi pomisli na odpadke, biocide, onesnaženost zraka in vode, radioaktivne odpadke... Zavedati pa se moramo, da se je prej naštetim ekološkim onesnaženjem pridružilo tudi **ne-ionizirno elektromagnetno sevanje**, ki ga pri svojem delovanju oddajajo vse številnejši električni aparati.

Pred desetletji še pomislili nismo, da bi utegnila biti tudi ta sevanja zdravju škodljiva, danes pa so nekateri biološki vplivi že raziskani. Ugotovljeno je, da so ti odvisni predvsem od frekvence in z njim povezane valovne dolžine, jakosti električnega in magnetnega polja, delovnih pogojev vira sevanja, časovne izpostavitev ter funkcionalnega stanja in individualne občutljivosti organizma.

Skupina učencev iz obeh osmih razredov (Petra Bricelj, Matej Bogataj, Lada Drobež, Irena Gubanc, Gorazd Grkman, Sandi Kegu, Katja Plečnik, Matevž Plestenjak, Nina Suhačolnik, Janez Zalaznik in Katarina Žerovnik) se je v zadnjem šolskem letu spoprijela z izredno zahtevno raziskovalno nalogo, v kateri so se seznanili, kolikšna so neionizirna elektromagnetna sevanja, ki jih oddajajo obdelovalni stroji v tehnični učilnici, računalniku s katerimi delajo v računalniški učilnici, ter visokonapetostni daljnovidovi v bližini šole. Iz najnovejše literaturo so črpali podatke in se seznanjali z izsledkih raziskav o vplivu neionizirnih elektromagnetnih sevanj na dogajanja v organizmih na celičnem nivoju (prehod snovi in informacij skozi celično membrano, mehanizmi interakcij delcev z različnimi el. naboji) in na nivoju organizma kot celote (površinske nakelektritve, vrtinčasti tokovi).

V različnih fazah raziskovanja je mladim raziskovalcem in njihovima mentoricama (Marinka Zdešar in Vidojki Gerbič) prijazno s strokovnimi nasveti pomagal strokovnjak Slovenskega instituta za kakovost in merovalje (SIO) dipl. ing. g. Peter Gajšek. V standardnih razdaljah od izvorov neionizirnih elektromagnetnih sevanj je z verificiranim merilnim instrumentom za merjenje električnih in magnetnih polja ta polja izmeril. Učenci so dobljene vrednosti električnih in magnetnih polj statistično obdelali. Primerjali so svoje rezultate s standardi in priporočili za še dopustna neionizirna

elektromagnetna sevanja v Nemčiji, ZDA in na Švedskem.

Zelo strogi so švedski standardi za dopustna elektromagnetna sevanja računalniških priročnikov, pri katerih naj bi jakost magnetnega polja v razdalji 30 cm od zaslona ne presegla 25nT (nano Tesla). Pri nabavi novega monitorja bi moral kupec zahtevati certifikat pooblaščene ustanove, pri nas n. pr. Slovenskega instituta za kakovost in merovalje (SIO), kajti nalepka »low radiation« še ne zagotavlja uporabniku minimalnega izpostavljanja neionizirnemu elektromagnetnemu sevanju pri uporabi računalnika.

Raziskava je pokazala, da se tudi sevanja električnih strojev različnih proizvajalcev, ki jih uporabljam za isti namen precej razlikujejo. V splošnem pa oddajajo električni obdelovalni in gospodinjski stroji v bližini dokaj močno elektromagnetno sevanje, če ga primerjamo s tistim, ki ga lahko izmerimo v bližini računalniških monitorjev. Potrošniki, ki se v prihodnosti gotovo ne bodo marali po nepotrebni izpostavljanosti neionizirnemu elektromagnetnemu sevanju bodo segali po el. aparativi, ki le-te oddajajo manj.

Meritev električnih in magnetnih polj visokonapetostnih daljnovidov so lepo pokazale, kako le-ta upadajo s kvadratom oddaljenosti. Ker pa je še posebej magnetno polje s sedanji gradičnimi materiali nemogoče učinkovito zmanjšati, se predvsem na Švedskem odločajo za gradnje v večjih oddaljenostih od visokonapetostnih daljnividov.

Raziskovalna naloga je zahtevala od učencev poglavljajanja na področju fizike, tehnike, biologije in računalništva. Po nagnjenih so si učenci izbrali področje za obdelavo, na koncu pa smo iz vseh delov sestavili svojevrstno raziskavo neionizirnih elektromagnetnih sevanj in njihovih vplivov na organizme.

Mentorici mladih raziskovalcev:
Marinka Zdešar in Vidojka Gerbič

ODSLEJ V KAMNIKU POD KRIMOM 204